

بررسی ساختار عاملی، پایایی و روایی پرسشنامه همجوشی فکر (TFI) در دانشجویان

حسین فرخی^{۱*} و فرامرز سهرابی^۲

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران.
(نویسنده مسئول)

۲. استاد روانشناسی بالینی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

چکیده

مقدمه: با توجه به اهمیت همجوشی فکر در تداوم نشانه‌های اختلال وسواس، این مطالعه برای ارزیابی روایی و پایایی پرسشنامه همجوشی فکر در ایران، انجام گردید.

روش: در یک مطالعه توصیفی-مقطعی ابزار سنجش همجوشی فکر مورد بررسی قرار گرفت. ابتدا برای استفاده از ابزار از مؤلف آن اجازه گرفته و سپس به زبان فارسی ترجمه شد. جامعه آماری این پژوهش شامل کل دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه تهران که ۳۰۹ نفر از دانشجویان به روش خوشه‌ای تصادفی چندمرحله‌ای از بین آن‌ها انتخاب شدند. برای تحلیل داده‌ها، از روش آلفای کرونباخ و روشی روایی سازه استفاده شد.

نتایج: پایایی پرسشنامه همجوشی فکر با استفاده از روش آلفای کرونباخ و باز آزمایی بافاصله زمانی ۵۰ روزه مورد تحلیل قرار گرفت و ضرایب همبستگی آن به ترتیب ۰/۹۳ و ۰/۸۱ به دست آمد. روایی پرسشنامه همجوشی فکر با استفاده از روش تحلیل عاملی و روایی سازه با اجرای پرسشنامه آمیختگی فکر-عمل برآورد شد. بین پرسشنامه همجوشی فکر و پرسشنامه آمیختگی فکر-عمل ضریب همبستگی مثبت و معنادار (۰/۸۷۲) در سطح معناداری (P<۰/۰۰۱) به دست آمد. همچنین نتایج تحلیل عامل اکتشافی نشان می‌دهد که سه عامل آمیختگی فکر-رویداد، آمیختگی فکر-عمل و آمیختگی فکر-شی را برای پرسشنامه همجوشی فکر در کل ۷۵ درصد از واریانس را تبیین می‌کند.

بحث و نتیجه‌گیری: پرسشنامه همجوشی فکر، ابزاری دارای پایایی و روایی است و می‌تواند برای سنجش نظریه فراشناخت ولز و همجوشی فکر در جمعیت‌های بالینی و نرمال استفاده شود.

نشریه علمی

روانشناسی بالینی و شخصیت

دوره ۱۷، شماره ۱، پیاپی ۳۲
بهار و تابستان ۱۳۹۸
صص: ۲۴۹-۲۵۵

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۷/۰۷

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۱/۲۸

مقاله پژوهشی

Journal of

Clinical Psychology & Personality

Vol. 17, No. 1, Serial 32

Spring & Summer
2019

pp.: 249-255

کلیدواژه‌ها: پایایی، روایی، پرسشنامه همجوشی فکر، پرسشنامه آمیختگی فکر-عمل.

*Email: Hossein.farrokhi110@gmail.com

مقدمه

فراشناختی درباره معنی و یا پیامدهای خطرناک داشتن چنین افکاری، به صورت منفی تفسیر می‌شوند. یکی از باورهایی که در این الگو مورد تأکید است آمیختگی فکر-عمل است. این سازه اشاره به پدیده‌ای روان‌شناختی دارد که در آن افکار و سواسی و اعمال مرتبط با آن‌ها معادل هم در نظر گرفته می‌شوند [۹ و ۱۰] باورهای فراشناختی درباره ی افکار یا احساسات مزاحم، در پی اصطلاحات معرفی شده از سوی راجمن برای توصیف تحریف‌های شناختی در اختلال وسواس، «باورهای مربوط به آمیختگی» نام‌گذاری شده‌اند [۱۱]. در مدل فراشناختی ولز سه حیطه‌ی فراپاورهای^۴ مرتبط با آمیختگی توصیف شده است، این حیطه‌ها عبارت‌اند از: آمیختگی فکر-رویداد^۵، باوری است مبنی بر اینکه یک فکر مزاحم به تنهایی می‌تواند سبب وقوع رویداد خاصی شود یا این باور که داشتن فکر مزاحم به معنای آن است که رویدادی باید قبلاً رخ داده باشد. آمیختگی فکر-عمل^۶، باوری است مبنی بر اینکه افکار، احساسات یا تکانه‌های مزاحم به تنهایی می‌توانند فرد را به انجام اعمال ناخواسته‌ای و ناشایست وادار سازند. آمیختگی فکر-شی^۷، باوری است مبنی بر اینکه افکار و احساسات می‌توانند به اشیا منتقل شوند، پیامدی که افکار و احساسات را «واقعی‌تر»، قدرت آسیب‌زایی بیشتر و گریزناپذیر می‌سازد و یا موجب از بین رفتن اشیا می‌شود. دسته‌ی دیگری از باورهای فراشناختی، به لزوم انجام آیین‌مندی‌ها و رفتارهای خنثی‌ساز مربوط می‌شوند. این باورها معمولاً منعکس‌کننده اهمیت کنترل افکار، تکانه‌ها و حالت‌های احساسی مانند انگیختگی و اضطراب هستند [۶]. در حیطه‌ی وسواس باورهای فراشناختی مربوط به آمیختگی بیشترین پژوهش‌ها را به خود اختصاص داده است [۱۲] [۱۳]. ولز، کارترایت-هاتون و مایر و ولز در نمونه‌ی دانشجویی ساختار عاملی این ابزار را تایید کردند. آلفای کرونباخ برای مقیاس برابر با ۰/۸۹ بود. بین ابزار همجوشی فکر، پرسشنامه‌ی فراشناختی و مقیاس‌های علایم وسواسی-اجباری رابطه‌ی مثبت معنی‌داری وجود داشت. همچنین مطالعات زیادی نشان داده است که وسواس‌ها و اجبارهای افراد عادی مشابه افراد مبتلا به اختلال وسواسی-اجباری است، ولی علائم غیر بالینی فراوانی و شدت کمتری دارند [۱۴]. بر اساس این دیدگاه، استفاده از جمعیت غیر بالینی در مطالعه‌ی اختلال

اختلال وسواسی-اجباری^۱ یکی از اختلالات ناتوان‌کننده است که از هر ۴۰ نفر بزرگسال ۱ نفر (بین ۰/۹ تا ۴/۴ درصد از کل جمعیت) را مبتلا می‌کند [۱]. مطالعات انجام‌شده در ایران نیز شیوعی را در همان حدود در جمعیت عمومی بزرگسال ایرانی (۱/۴۹) برآورد کرده‌اند. سن شروع وسواس نوعاً دارای دامنه‌ای از اوایل نوجوانی تا اوایل بزرگسالی است هرچند در برخی موارد با سنین پایین همچون ۲ سالگی هم گزارش شده است [۲] وسواس در صورت عدم درمان اثرات منفی قابل‌توجهی را بر زندگی افراد برجای می‌گذارد؛ زیرا مواجهه مداوم با وسواس‌های فکری و اجبارها در طی روز، موجب برآشفستگی فردی و ایجاد تداخل در روابط، شغل و فعالیت‌های روزمره‌ی فرد شود. چیزی بین ۸۰ تا ۱۰۰ درصد از کل افراد مبتلا به وسواس شدید، اختلال جدی در خانه، محل کار، روابط و زندگی اجتماعی را گزارش می‌کنند [۳]. در مجموع وسواس یکی از ۱۰ علت رده اول برای ناتوانی در دنیا محسوب می‌شود [۴]. این موضوع اهمیت و ضرورت شناخت علائم و علت‌های وسواس‌ها و اجبارها را نشان می‌دهد. در سال‌های اخیر پیشرفت‌هایی در حوزه‌ی نظریه‌پردازی در مورد اختلال وسواسی-اجباری صورت گرفته است. از مهم‌ترین این پیشرفت‌ها می‌توان به نظریه فراشناخت و درمان فراشناختی^۲ ولز اشاره کرد [۵]. در دهه‌های اخیر، الگوهای شناختی گوناگون، نقش شناخت را در سبب‌شناسی و تداوم وسواس تبیین کرده‌اند [۶]. این الگوها سازه‌های شناختی متفاوتی را به‌عنوان مهم‌ترین عامل پدیده‌ای افکار و اعمال وسواسی معرفی می‌کنند. نظریه‌های شناختی اختلال وسواسی-اجباری^۳ بر نقش اساسی باورهای ناکارآمد در سبب‌شناسی و تداوم علائم این اختلال تأکید می‌کنند [۷]. ولز در زمینه وسواس نظریه‌ای فراشناختی ارائه کرده است که ترکیبی از نظریه‌های طرح‌واره‌ای و نظریه پردازش اطلاعات بوده و بر باورهایی تأکید می‌کند که فرد درباره نظام‌پردازی خویش دارد [۶]. فرآیندهای فراشناختی یکی از ویژگی‌های شناخت است که می‌تواند کاربرد ویژه‌ای در فهم مکانیسم‌های درگیر در اختلال وسواسی-اجباری داشته باشد. اصطلاح فراشناخت به فرآیندهای شناختی گفته می‌شود که در کنترل جنبه‌های شناخت نقش دارند [۸]. بر پایه الگوی فراشناختی، افکار وسواسی به خاطر باورهای

⁴ Meta-beliefs⁵ Thought Event Fusion; TEF⁶ Thought Action Fusion; TAF⁷ Thought Object Fusion; TOF¹ Obsessive compulsive disorder² Metacognitive Therapy³ OCD

وسواسی-اجباری مفید به نظر می‌رسد و این امکان را فراهم می‌سازد تا مؤلفه‌های سبب‌شناسی آن را به دست بیاوریم. با توجه به اهمیت همجوشی فکر در بروز و تداوم نشانه‌های اختلال وسواسی-جبری، استفاده از پرسشنامه ای معتبر که از نظر ساختاری و روان سنجی تایید شده باشد ضروری به نظر می‌رسد. پرسشنامه‌هایی از این دست که برای طراحی روش‌های درمانی مناسب و شناسایی سازوکارهای موجد اختلالات مناسبند، ارزش بالایی برای درمانگران و پژوهشگران حوزه بالینی دارند. از این رو، در پژوهش حاضر نیز تلاش شد تا با بهره‌گیری از روش‌های بازآزمایی و آلفای کرونباخ و تحلیل عاملی، ویژگی‌های روان سنجی مقیاس همجوشی فکر در نمونه‌ای ایرانی بررسی گردد تا در صورت مناسب بودن آن، ابزار کارآمدی در اختیار متخصصان این حوزه جهت شناسایی راهبردهای افراد در مقابله با اختلالات قرار گیرد.

سوال تحقیق این است که آیا پرسشنامه‌ی همجوشی فکر از ویژگی‌های روان سنجی (پایایی و اعتبار) مناسب در جامعه‌ی زنان ایرانی برخوردار است؟

روش

نوع پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی-پیمایشی و از نوع همبستگی و با توجه به هدف پژوهش که هنجاریابی پرسشنامه همجوشی فکر بود، تحقیقی روان‌سنجی می‌باشد.

آزمودنی

الف) جامعه آماری: جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه تهران در نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۷-۹۶ بود.

ب) نمونه پژوهش: ۳۰۹ دانشجو (۱۴۸ مرد و ۱۶۱ زن) که دامنه‌ی سنی آن‌ها بین ۱۸ تا ۲۶ بود، به روش خوشه‌ای تصادفی چندمرحله‌ای از بین آن‌ها انتخاب شدند. انتخاب شرکت‌کننده‌ها براساس جدول کوهن که دارای دو ملاک اندازه اثر و سطح معناداری است صورت گرفت.

ابزارهای پژوهش

۱) پرسشنامه همجوشی فکر^۱: پرسشنامه همجوشی فکر توسط ولز، جی ویلیامز و کارترایت-هاتن (۲۰۰۱)، برای ارزیابی باورهای افراد درباره‌ی افکار در حیطه‌های «آمیختگی» که به فرمول‌بندی و درمان فراشناختی اختلال

۲) پرسشنامه آمیختگی فکر-عمل^۲: این مقیاس توسط راجمن، شفران و توردارسون پدید آمد. این پرسشنامه دارای ۱۹ سؤال ۵ گزینه‌ای (کاملاً موافقم، موافقم، نظری ندارم، مخالفم و کاملاً مخالفم) هست. در سه مقیاس ۱- آمیختگی فکر-عمل احتمالاتی برای خود (۳ آیتم)، ۲- آمیختگی فکر-عمل احتمالاتی برای دیگران (۴ آیتم)، ۳- آمیختگی فکر-عمل اخلاقی (۱۲ آیتم) تدارک دیده شده است. اما در مقیاس اغتشاش فکر-عمل تجدیدنظر شده^۳، هشت خرده مقیاس به مقیاس اولیه افزوده شده است [۱۶]. نتایج بررسی خصوصیات روان‌سنجی این مقیاس در ایران بدین شرح است: نتیجه تحلیل عامل اکتشافی با استفاده از چرخش واریماکس بیانگر وجود ۸ عامل بود که ۸۰ درصد واریانس کل مقیاس را تبیین نمودند. ضرایب حاصل از پایایی برای کل مقیاس به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۶۱، ۰/۸۲ به دست آمد [۱۷]. در مطالعه بخشی پور و همکاران همسانی درونی ضرایب آلفای به‌دست‌آمده برای کل مقیاس ۰/۸۱ و برای خرده مقیاس‌ها ۰/۷۹ تا ۰/۹۵ بودند. ضرایب پایایی حاصل از باز آزمایی برای کل مقیاس ۰/۶۱ و برای خرده مقیاس‌ها ۰/۵۹ تا ۰/۶۳ به‌دست‌آمده است [۱۸]. همچنین در پژوهشی علوی پایدار و همکاران روایی و پایایی این پرسشنامه را رضایت بخش دانستند [۱۹].

² Thought-Action Fusion questionnaire; TAF

³ TAF-R

¹ Thought Fusion Instrument; TFI

شیوه انجام پژوهش

قبل از اجرای پرسشنامه، هدف مطالعه و شرط محرمانه ماندن اطلاعات برای شرکت کننده ها بیان شد و سپس از تمام شرکت کننده ها رضایت نامه گرفته شد. سپس بین کل دانشکده‌ها، ۷ دانشکده به‌طور تصادفی انتخاب و از هر دانشکده چند کلاس به‌صورت تصادفی انتخاب و پرسشنامه‌ها توسط پژوهشگر در دانشکده‌های مختلف بین دانشجویان توزیع و تعداد ۳۰۹ پرسشنامه قابل ارزیابی جمع‌آوری شد.

شیوه تحلیل داده‌ها

در این تحقیق به منظور تعیین پایایی مقیاس همجوشی

فکر از روش‌های باز آزمایشی و ثبات درونی استفاده شد. همچنین به‌منظور تعیین روایی مقیاس همجوشی فکر از روش روایی سازه و تحلیل عاملی استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده از نرم افزار اس. پی. اس. ۲۰ استفاده شد.

نتایج

به‌منظور تعیین پایایی مقیاس همجوشی فکر از روش‌های باز آزمایشی و ثبات درونی استفاده شد. باز آزمایشی: به‌منظور تعیین پایایی باز آزمایشی، پرسشنامه همجوشی فکر در فاصله زمانی ۵۰ روزه دو بار بر روی نمونه مورد مطالعه اجرا شد. ضریب پایایی مقیاس ۰/۸۱ به دست آمد که در سطح ($P < 0/01$) معنادار بود (جدول ۱).

جدول ۱. ضریب پایایی باز آزمایشی پرسشنامه همجوشی فکر

کل		مردان			زنان			جنسیت	
انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	
۱۴/۱۲	۵۵/۱۲	۳۰۹	۱۴/۹۵	۵۵/۸۲	۱۴۸	۱۳/۹۹	۵۴/۵۳	۱۶۱	
۱۳/۸۷	۵۵/۸۹	۳۰۹	۱۵/۳۴	۵۶/۲۵	۱۴۸	۱۲/۵۴	۵۵/۲۱	۱۶۱	
۰/۸۱۳		۰/۷۸۱			۰/۸۴۷			ضریب همبستگی بین اجرای اول و دوم	

جدول ۲. مجموع واریانس تبیین شده تحلیل عامل پرسشنامه همجوشی فکر

عوامل	مجموع مجذور بارهای استخراج‌شده قبل از چرخش			مجموع مجذور بارهای استخراج‌شده بعد از چرخش		
	ارزش ویژه	درصد واریانس	درصد تراکمی واریانس	ارزش ویژه	درصد واریانس	درصد تراکمی واریانس
عامل اول	۹/۶۲۲	۵۰/۴۵۵	۵۰/۲۳۴	۹/۴۳۴	۲۸/۷۵۶	۲۸/۸۰۷
عامل دوم	۵/۳۴۲	۳۰/۶۴۵	۶۰/۶۴۵	۵/۰۹۹	۲۲/۵۴۵	۴۵/۰۸۹
عامل سوم	۴/۵۳۳	۱۸/۳۲۱	۸۰/۳۴۵	۴/۸۹۷	۲۱/۳۴۶	۷۵/۶۵۶

جدول ۳. بارهای عاملی پرسشنامه همجوشی فکر

عامل	بارهای عاملی		
	۱	۲	۳
۱. فکر کردنم درباره یک رویداد ناخوشایند احتمال وقوع آن را افزایش خواهد داد	۰/۷۷		
۲. اگر فکر کنم در خطریم، به معنی آن است که حتماً در خطریم	۰/۷۷		
۳. اگر درباره یک حادثه ناخوشایند فکر کنم، به این معنی است که حتماً آن حادثه اتفاق افتاده است	۰/۷۷		
۴. افکار من به‌تنهایی این قدرت را دارند که روند حوادث را تغییر دهند	۰/۷۷		
۵. وقتی افکار بدی دارم، به معنای آن است که می‌خواهم این نوع افکار را داشته باشم	۰/۷۷		
۶. اگر افکاری درباره صدمه رساندن به دیگران داشته باشم، سرانجام همان کار را انجام خواهم داد	۰/۸۲		
۷. داشتن افکار بد، به این معنی است که کار بدی انجام خواهم داد	۰/۷۸		
۸. اگر فکری درباره صدمه رساندن به دیگران داشته باشم، به آن فکر عمل خواهم کرد	۰/۷۷		
۹. اگر فکر صدمه زدن به کسی را داشته باشم، این فکر به او صدمه خواهد زد	۰/۷۶		
۱۰. افکارم به واقعیت تبدیل می‌شوند، یعنی اگر درباره چیزی فکر کنم، همان اتفاق محقق خواهد شد	۰/۷۴		
۱۱. افکار و خاطراتم می‌توانند به اشیا منتقل شوند	۰/۷۱		
۱۲. اگر فکر کنم اشیا توسط تجربه‌های دیگران آلوده شده‌اند، پس حتماً آلوده شده‌اند	۰/۹۰		
۱۳. بعضی چیزها انرژی منفی ساطع می‌کنند	۰/۸۷		
۱۴. احساساتم می‌توانند به اشیا منتقل شوند	۰/۸۷		

به‌منظور تعیین روایی مقیاس همجوشی فکر از روش روایی سازه و تحلیل عاملی استفاده شد. تحلیل عاملی: ابتدا برای بررسی اینکه حجم نمونه انتخاب‌شده برای تحلیل عاملی کافی است یا خیر؟ از آزمون کفایت نمونه‌برداری کیز-می-یر-الکین و برای اینکه مشخص شود همبستگی

ثبات درونی: برای محاسبه ثبات درونی پرسشنامه همجوشی فکر از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که برابر بود با ۰/۹۳ و در سطح ($P < 0/01$) معنادار است.

بین مواد آزمون در جامعه برابر صفر نیست، از آزمون کروییت بارتلت استفاده شد. با توجه به اینکه حداقل میزان موردپذیرش ۱/۰۶ است، در این پژوهش ۰/۸۲۱ به دست آمد که نشان‌دهنده مناسب بودن حجم نمونه انتخاب‌شده برای انجام تحلیل عاملی است. همچنین آزمون کروییت بارتلت در سطح ۰/۹۹ اطمینان‌مناظر است. این نتیجه در پژوهش حاضر، حاکی است که سؤالات مقیاس همجوشی فکر برای تشکیل عوامل دارای همبستگی کافی است، بنابراین به‌کارگیری روش تحلیل عاملی مجاز بود. نتایج تحلیل عامل اکتشافی با استفاده از روش چرخش واریماکس در جدول (۲ و ۳) نشان داد پرسشنامه همجوشی فکر در کل ۷۵٪ از واریانس را تبیین می‌کند که دربرگیرنده سه عامل است.

طبق جدول (۲) و جدول (۳) سؤالات مربوط به آمیختگی فکر-رویداد به‌عنوان عامل اول، بالاترین درصد واریانس (۲۸/۸۰۷) و بعد آمیختگی فکر-عمل (۴۵/۰۸۹)، و کمترین درصد واریانس مربوط به عامل سوم آمیختگی فکر-شی (۷۵/۶۵۶) است. این تحلیل عاملی نشان داد که خرده مقیاس‌های جداگانه به‌تنهایی در برخی از موارد ممکن است جنبه‌های مختلفی از مهارت عمومی را بسنجند.

روایی سازه: به‌منظور تعیین روایی مقیاس همجوشی فکر از روش روایی سازه با اجرای پرسشنامه آمیختگی فکر-عمل استفاده شد. همان‌طور که قبلاً اشاره شد، پایایی و روایی این دو پرسشنامه در مطالعات متعددی به اثبات رسیده است. نتایج نشان داد که ضریب همبستگی بین نمرات گروه مورد مطالعه در پرسشنامه همجوشی فکر و پرسشنامه آمیختگی فکر-عمل برابر با ۰/۸۷۲ است که در سطح $P < 0.001$ معنا دار است (جدول ۴).

جدول ۴. همبستگی بین پرسشنامه همجوشی فکر و پرسشنامه آمیختگی فکر-عمل

مقیاس	پرسشنامه همجوشی فکر
پرسشنامه آمیختگی فکر-عمل	۰/۸۷۲

بحث و نتیجه‌گیری

آمیختگی فکر-عمل موردعلاقه روانشناسان و روان‌پزشکان بوده و مطالعات اخیر در حوزه سبب‌شناسی و درمان اختلال وسواسی-اجباری، پژوهشگران را به‌اندازه‌گیری آن علاقه‌مند کرده است. در سه دهه گذشته آمیختگی فکر-عمل مبنای قسمتی از اندازه‌گیری‌های روانی گشته است. یک تعریف عملیاتی از آمیختگی فکر-عمل،

¹ KMO

روانشناسی بالینی و شخصیت. زیر چاپ.

منابع

- ۱- Kessler, R., Ruscio, A., Shear, K., Wittchen, H.U. (Eds). (2010). Behavioral Neurobiology of Anxiety and Its Treatment. Current Topics in Behavioral Neurosciences. Berlin Heidelberg: Springer.
- 2- Mohammadi, M.R. Rahgozar, M. Bagheri Yazdi, A. Naghavi, H.R. Pour Etemad, H.R. Amini, H. et al. (2003). Epidemiological Study of Psychiatric Disorders in Tehran Province. Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology, 9(2): pp. 4-13.
- 3- Ruscio, A.M. Stein, D.J. Chiu, W.T. Kessler, R.C. (2010). The epidemiology of obsessive-compulsive disorder in the National Comorbidity Survey Replication. Mol Psychiatry, 15(1): pp. 53-63.
- 4- Sadock, B.J. Sadock, A.V. Ruiz, P. (2015). Kaplan and Sadock's Synopsis of Psychiatry: Behavioral Sciences/Clinical Psychiatry. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- 5- Wells, A. (2009). Metacognitive Therapy for Anxiety and Depression. New York: Guilford Press.
- 6- McNicol, K. & Wells, A. (2012). Metacognition and Obsessive-Compulsive Symptoms: The Contribution of Thought-Fusion Beliefs and Beliefs about Rituals. International Journal of Cognitive Therapy, 5: pp. 330-340.
- 7- Wells, A. Fisher, P. (Eds). (2015). Treating Depression: MCT, CBT and Third Wave Therapies. Chichester: Wiley.
- 8- Spada, M.M. Mohiyeddini, C. Wells, A. (2008). Measuring metacognitions associated with emotional distress: Factor structure and predictive validity of the MCQ-30. Personality and Individual Differences, 45: PP. 238-242.
- 9- Shafran, R. Rachman, S. (2004). Thought-action fusion: a review. J Behav Ther Exp Psychiatry, 35(2): PP. 87-107.
- ۱۰- پورفرج عمران، مجید. (۱۳۸۸). بررسی رابطه همجوشی فکر-عمل، احساس مسئولیت و گناه با ابعاد مختلف علائم وسواس در دانشجویان دانشگاه شیراز. روانشناسی بالینی و شخصیت، شماره ۳۷، صص. ۶۹-۸۲.
- 11- Berle, D. Starcevic, V. (2005). Thought-action fusion: review of the literature and future directions. Clinical psychology review, 25(3): PP. 263-84.
- ۱۲- اکبری، مهدی. بررسی سهم نسبی سازه‌های فراتشخیصی در پیش‌بینی اختلال وسواسی - اجباری در یک جمعیت بالینی: عدم تحمل بلا تکلیفی، همجوشی شناختی، عدم تحمل آشفتگی.
- ۱۳- محمدی، ابوالفضل؛ زمانی، رضا؛ فتی، لادن. (۱۳۸۷). اعتباریابی نسخه فارسی پرسشنامه بازنگری شده وسواسی-جبری در جمعیت دانشجویی. فصلنامه پژوهش‌های روان‌شناختی، شماره ۲۱، صص. ۶۶-۷۸.
- 14- Gwilliam, P. Wells, A. Cartwright-Hatton, S. (2004). Dose meta-cognition or responsibility predict obsessive-compulsive symptoms: a test of the metacognitive model. Clinical Psychology & Psychotherapy, 11(2): PP. 137-44
- 15- Myers, S.G. Wells, A. (2005). Obsessive-compulsive symptoms: the contribution of metacognitions and responsibility. Anxiety Disorder, 19(7): pp. 806-17.
- 16- Rachman, S. (1997). A cognitive theory of obsessions. Behavior, 35(9): pp. 793-802.
- 17- Pourfaraj, M. Mohammadi, N. Taghavi, M. (2008). Psychometric properties of revised thought-action fusion questionnaire (TAF-R) in an Iranian population. Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry, 39(4): pp. 600-609.
- ۱۸- بخشی پور، عباس؛ فرجی، رباب؛ نریمانی، محمد؛ صادقی موحد، فریبا. (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین محتوای اغتشاش فکر-عمل با خوشه‌های علائم اختلال وسواس فکری-عملی در بیماران وسواسی. فصلنامه تحقیقات علوم رفتاری، شماره ۳، صص. ۱۶۴-۱۷۴.
- ۱۹- اصل علوی پایدار، سلاله؛ خدابخش، روشنک؛ مهري نژاد، ابوالقاسم. (۱۳۹۶). مقایسه اثربخشی درمان شناختی-رفتاری و فراشناختی بر وسواس فکری-عملی. فصلنامه مطالعات روانشناختی، شماره ۱، صص. ۸۳-۱۰۰.

پیوست پرسشنامه همجوئی فکر

افراد عقاید متفاوتی درباره ی قدرت افکار و تجارب شان دارند. در ذیل تعدادی از این باورها فهرست شده است. لطفا هر عبارت را بخوانید و با کشیدن دایره دور شماره سمت راست، مشخص کنید چه میزان به هریک از این عبارت ها باور دارید. هیچ پاسخ درست و غلطی وجود ندارد. لازم نیست درباره هر عبارت برای مدت طولانی فکر کنید، به صورت کلی مشخص کنید به چه میزان به هریک از این عبارت ها باور دارید.

کاملا معتقدم این فکر درست است											هیچ اعتقادی به این فکر ندارم											
۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	
۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۱. فکر کردنم درباره یک رویداد ناخوشایند احتمال وقوع آن را افزایش خواهد داد.
۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۲. اگر افکاری درباره صدمه رساندن به دیگران داشته باشم، سرانجام همان کار را انجام خواهم داد.
۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۳. اگر فکر کنم در خطر، به معنی آن است که حتما در خطرم.
۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۴. داشتن افکار بد، به این معنی است که کار بدی انجام خواهم داد.
۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۵. اگر درباره یک حادثه ناخوشایند فکر کنم، به این معنی است که حتما آن حادثه اتفاق افتاده است.
۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۶. اگر فکری درباره صدمه رساندن به دیگران داشته باشم، به آن فکر عمل خواهم کرد.
۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۷. اگر فکر کنم اشیا توسط تجربه های دیگران آلوده شده اند، پس حتما آلوده شده اند.
۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۸. افکار من به تنهایی این قدرت را دارند که روند حوادث را تغییر دهند.
۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۹. بعضی چیزها انرژی منفی ساطع می کنند.
۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۱۰. وقتی افکار بدی دارم، به معنای آن است که می خواهم این نوع افکار را داشته باشم.
۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۱۱. احساساتم می توانند به اشیا منتقل شوند.
۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۱۲. اگر فکر صدمه زدن به کسی را داشته باشم، این فکر به او صدمه خواهد زد.
۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۱۳. افکارم به واقعیت تبدیل می شوند، یعنی اگر درباره چیزی فکر کنم، همان اتفاق محقق خواهد شد.
۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۱۴. افکار و خاطراتم می توانند به اشیا منتقل شوند.